



Universitatea Tehnică a Moldovei

**CREDITAREA SECTORULUI AGRAR DE CĂTRE
BĂNCILE COMERCIALE
în baza datelor B.C. OTP Bank S.A., mun. Chișinău**

Masterand:

Prastin Angela

Conducător:

Dragomir Lilia,

dr., conf. univ.

Chișinău - 2023

Ministerul Educației și Cercetării al Republicii Moldova
Universitatea Tehnică a Moldovei
Programul de master „Finanțe și control în sectorul agroalimentar” 120cr

Admis la susținere

Șef DEM: conf. univ., dr. Țurcan Rina

„_____” _____ 2023_

CREDITAREA SECTORULUI AGRAR DE CĂTRE
BĂNCILE COMERCIALE
(în baza datelor B.C. OTP Bank S.A., mun. Chișinău)

Teză de master

Masterand: _____ (Prastin Angela)

Conducător: _____ (Dragomir Lilia)

Chișinău - 2023

ADNOTARE

Autor: Prastin Angela

Tema tezei de master: Creditarea sectorului agrar de către băncile comerciale (în baza datelor B.C. OTP Bank S.A., mun. Chișinău).

Cuvinte-cheie: credit, activitate economică, risc.

Teza de master este structurată din copertă, pagina de titlu, declarația studentului, avizul conducătorului tezei de master, rezumat, cuprins, introducere, conținutul lucrării, concluzii, bibliografie și anexe.

Conținutul lucrării este format din 3 capitole, fiecare capitol fiind divizat la rândul său în 2 subcapitole.

Scopul principal constă în cercetarea fundamentală a studierii modalităților de creditare a întreprinderilor.

Obiectivul de bază al tezei de master este cercetarea și analiza multidisciplinară a activității băncii comerciale cu scopul utilizării rezultatelor în domeniul de activitate caracteristic specializării.

Metodologia cercetării se bazează pe utilizarea metodelor științifice generale și specifice de cercetare: analiza logică și sistemică; sinteza; inducția și deducția; metoda dialectică; cercetarea și compararea; abstracția științifică, etc..

Baza teoretico- metodologică l-a constituit manualele și monografiile privind activitatea bancară, inclusiv particularitățile creditării bancare, rapoartele anuale și trimestriale ale Băncii Naționale a Moldovei, ale băncilor comerciale autohtone.

ANNOTATION

Author: Prastin Angela

The topic of the master's thesis: Lending to the agricultural sector by commercial banks (based on B.C. OTP Bank S.A. data, Chisinau municipality).

Key words: credit, economic activity, risk.

The master's thesis is structured from the cover, the title page, the student's statement, the opinion of the master's thesis supervisor, summary, table of contents, introduction, the content of the paper, conclusions, bibliography and appendices.

The content of the paper consists of 3 chapters, each chapter being divided in turn into 2 subchapters.

The main purpose consists in the fundamental research of the study of ways of crediting enterprises.

The basic objective of the master's thesis is the research and multidisciplinary analysis of the commercial bank's activity with the aim of using the results in the field of activity characteristic of the specialization.

The research methodology is based on the use of general and specific scientific research methods: logical and systemic analysis; synthesis; induction and deduction; the dialectical method; research and comparison; scientific abstraction, etc..

The theoretical-methodological basis was the manuals and monographs on banking activity, including the particularities of bank lending, the annual and quarterly reports of the National Bank of Moldova, of domestic commercial banks.

Cuprins:

INTRODUCERE	8
1. CREDITUL ELEMENT FUNDAMENTAL AL POLITICII DE CREDIT	10
1.1. Creditul și importanța lui în mecanismul de funcționare a economiei.....	10
1.2. Formele creditului.....	21
1.3. Particularitățile politicii de credit.....	35
2. SITUAȚIA ECONOMICO-FINANCIARĂ A B.C. OTP BANK S.A.	40
2.1. Analiza portofoliului de credite al B.C. OTP Bank S.A.....	40
2.2. Tendințele dezvoltării creditului în cadrul B.C. OTP Bank S.A.....	46
3. CREDITAREA ÎNTREPRINDERILOR METODĂ IMPORTANTĂ DE FINANȚARE	53
3.1. Creditul agricol principalul instrument de finanțare a businessului agrar.....	53
3.2. Importanța creditării bancare la funcționarea mecanismului economic.....	59
CONCLUZII	74
BIBLIOGRAFIE	77
ANEXE	79
1. Contul de profit sau pierdere, anii 2021-2022.....	80
2. Contul de profit sau pierdere, anii 2019-2020.....	82
3. Contul de profit sau pierdere, anii 2018.....	84

INTRODUCERE

Actualitatea și importanța temei abordate. Una dintre cele mai vechi practici de finanțare a agriculturii este finanțarea rambursabilă. Creditul agricol, în trecut, dar și în prezent, constituie o preocupare importantă a instituțiilor de credit – bănci, organizații de creditare nebancaară, asociații de economii și împrumut ș.a. Creditul agricol rămâne a fi printre principalele instrumente de finanțare a businessului agrar, fapt demonstrat și de practica ultimilor decenii din Republica Moldova. Analiza evoluției creditului agricol bancar se impune ca o modalitate de evidențiere atât a tendințelor în dinamica acestuia, cât și de elucidare a deficiențelor existente în relațiile producător agricol-bancă. De asemenea, rezultatele investigațiilor respective servesc drept sprijin pentru argumentarea recomandărilor privind modernizarea creditării bancare a afacerilor din agricultură, determinate de particularitățile generale ale producerii agrare și ale conjuncturii economice curente, în vederea menținerii competitivității pe piețele produselor agricole și propulsării afacerilor agrare.

Scopul principal constă în cercetarea fundamentală a studierii modalităților de creditare a sectorului agricol. Cercetările realizate constituie analiza investigațiilor în domeniu, rezultatele fundamentale ale analizei naționale cu privire la modalitățile de creditare a sectorului agricol în Republicii Moldova.

Obiectivele de bază ale tezei de master este cercetarea și analiza creditării sectorului agricol din Republica Moldova, **importanța creditării bancare la funcționarea mecanismului economic.**

Metodele de cercetare se bazează pe utilizarea metodelor practice – comparațiile, abstracția științifică, etc.; statistice – analiza statistică, gruparea statistică.

Baza teoretico-metodologică constituie manualele și monografiile privind activitatea bancară, inclusiv particularitățile creditării bancare, rapoartele anuale și trimestriale ale Băncii Naționale a Moldovei, ale băncilor comerciale autohtone.

Importanța subiectului cercetat reiese din necesitatea tot mai mare de rezolvare a problemelor financiare ale unuia dintre sectoarele prioritare ale economiei țării – agricultura, prin creșterea rolului creditării bancare, sporirea accesibilității acestei surse de finanțare, îmbunătățirea condițiilor de creditare, creșterea atractivității creditului bancar pentru producătorii agricoli, precum și stimularea unităților agrare să apeleze la diverse produse și servicii financiare furnizate de bănci.

Motivul de bază al declinului agriculturii, în Republica Moldova, îl constituie insuficiența cronică a finanțării acesteia. Mijloacele financiare proprii ale producătorilor agricoli sunt modeste, subvențiile bugetare – mici, proiectele investiționale cu oferirea granturilor –

insuficiente, mijloacele de împrumut – scumpe etc. În situația creată, ar putea crește importanța finanțării agriculturii de către sectorul bancar național, care, pe fundalul penuriei generale, este unul relativ eficient, înregistrând, anual, creșterea profiturilor. Cu toate acestea, gama produselor de credit ale băncilor autohtone, pentru producătorii agricoli, este limitată, iar ponderea creditului agricol în portofoliile de credit ale acestora – modestă.

Într-o economie mondială puternic competitivă, o structură adecvată de active și pasive a companiei poate reprezenta cheia supraviețuirii și chiar a succesului. Astfel, investițiile, ca promotor al inovației și progresului, devin o componentă din ce în ce mai importantă în funcționarea economiei de piață. O axiomă prezentă în teoriile economice clasice și demonstrată de practică este că dezvoltarea economică depinde esențial de consecvența și amploarea investițiilor. Decizia de a investi se naște din necesitatea sau interesul de a realiza o investiție. Orice decizie de a investi trebuie subordonată obiectivului major al finanțelor private: maximizarea valorii firmei și a averii acționarilor. Modul în care o organizație crește și se dezvoltă, capacitatea de a supraviețui și chiar de a fi competitivă depinde de capacitatea de a genera constant fluxuri de idei pentru noi produse, produse mai bune sau la costuri mai mici, adică de a lua cele mai bune decizii de investiții. O astfel de decizie este bazată pe mai multe considerente: „sistemul valoric” (valoarea în timp a banilor), contextul economic al proiectului, perspectiva investitorilor, modalitățile de finanțare, riscuri, caracterul de previziune al fluxurilor de intrare și ieșire, contabilizarea performanței, precum și pe diverse comparații cu oportunități investiționale alternative în funcție de resursele disponibile, comparații numite generic costul de oportunitate al investiției. Agricultură joacă un rol strategic în toate țările lumii, întrucât este principalul sector responsabil de securitatea alimentară a populației, având totodată o contribuție specială la procesul general de dezvoltare economică durabilă și de protecție a mediului, aportul său la accelerarea formării pieței concurențiale și la structura economiilor naționale fiind diferit de la o țară la alta. Problema tratată în acest studiu rezidă în identificarea problemelor prioritare ale agriculturii și a mecanismelor de finanțare a acesteia. Problemele specifice sectorului agricol au constituit și constituie în continuare subiecte dificile pentru majoritatea țărilor Europei Centrale și de Est. Problematika ruralului și a agriculturii constituie unul dintre subiectele aflate în centrul dezbaterilor la nivel european, accentul punându-se pe dezvoltarea durabilă, îmbunătățirea condițiilor de viață ale populației, siguranța alimentară, protejarea și conservarea mediului. Argumentele de rigoare aduse în acest sens ar putea fi: activitatea agricolă nu poate fi comparată cu alte activități economice; greutățile întâmpinate în încercările de a echilibra producția agricolă cu cererea constantă de hrană ar putea conduce la mari fluctuații de prețuri dacă nu ar exista măsuri de reglare a pieței.

BIBLIOGRAFIE:

1. BASNO, Cezar. *Management bancar*. București: Economica, 2002. 280 p. ISBN 978-973-590-741-0.
2. BARBU, Teodora. *Monedă, bănci și politici monetare*. București: Didactică și Pedagogică, 2005. 176 p. ISBN 978-973-115-442-3.
3. BUHOCIU, Florin. NEGOESCU, Gheorghe. *Investițiile în economiile în tranziție*. Brăilă: Evrica, 1998. 185 p. ISBN 978-973-115-052-9.
4. CĂPRARU, Bogdan. *Activitatea bancară*. Ed. 2-a. București: C. H. Beck, 2014. 245 p.
5. COCRIȘ, Vasile. *Monedă și credit*. Iași: Ankarom, 1997. 179 p. ISBN 978-975-111-054-6.
6. CIUBOTARU, Maria. *Fundamentele politicilor financiare de gestiune și monitorizare a întreprinderilor*. Chișinău: ASEM, 2012. 160 p. ISBN 978-9975-75-594-8.
7. DEDU, Vasile. *Management Bancar*. București: Economica, 2001. 182 p. ISBN 978-973-115-053-7.
8. ENICOV, Igor. *Orientări în managementul riscurilor bancare contemporane*. Chișinău: CEP USM, 2002. 188 p. ISBN 978-9975-71-977-3.
9. ENICOV, Igor. *Riscuri și instrumente financiare de acoperire*. Chișinău: CEP USM, 2003. 167 p. ISBN 978-9975-71-974-2.
10. GHIȚU, Mila. *Problemele creditării bancare*. Chișinău: ARC, 2001. 161 p. ISBN 978-9975-3272-9-9.
11. GRIGORIȚĂ, Cornelia. *Activitate bancară*. Chișinău: ARC, 2003. 161 p. ISBN 978-9975-3272-7-7.
12. HALPERN, Paul. *Finanțe manageriale: modelul canadian*. București: Economică, 1998. 956 p. ISBN 973-590-043-2.
13. HINESCU, Arcadie. *Management*. Cluj-Napoca: Risoprint, 2006. 433p. ISBN 973-751-255-0.
14. FĂTU, Nicolae, GORINCU, Gheorghe. *Investițiile în economia de piață*. Brăilă: Evrica, 1992. 168 p. ISBN 978-975-171-254-4.
15. MANOLESCU, Gheorghe. *Managementul financiar*. București: Economica, 1995. 458 p. ISBN 9739198155.

16. MITU, Anca. *Credite și creditare pe piața bancară: tendințe și provocări*. București: Centrul de Informare și Documentare Economică, 2020. 259 p. ISBN 978-973-159-270-1.
17. IONESCU, Lucian. *Băncile și operațiunile bancare*. București: Didactică și Pedagogică, 1997. 145 p. ISBN 978-975-121-245-3.
18. POPA, Angliei. *Eficiența investițiilor*. București: Didactică și Pedagogică, 1995. 214 p. ISBN 978-975-124-212-2.
19. TUDORIU, Theodor. *Riscul de țară, aspecte teoretice și abordări metodologice comparate*. București: Lucrețius, 1998. 165 p. ISBN 978-975-121-244-6.
20. STOICA, Maricica. *Management Bancar*. București: Didactică și Pedagogică, 2002. 178 p. ISBN 978-975-121-243-5.
21. VASILESCU, Ion, ROMÂNĂ, Ion. *Investiții*. București: Didactică și Pedagogică, 2000. 167 p. ISBN 978-975-123-244-2.

Contribuții în materialele conferințelor și altor manifestări științifice

22. ANGHELACHE, Constantin. *Analiza riscului de lichiditate la instituții financiar-bancare*. În: *Revista Română de Statistică – Supliment*, vol. nr.1. București: ASE, 2018, pp.56-64